Welsh Network of Healthy School Schemes

Cynlluniau Ysgolion Iach - Rhwydwaith Cymru

monmouthshire sir fynwy

Ysgol Gymraeg Y Fenni
Polisi Cydberthynas a Rhywioldeb

Ysgrifennwyd gan gyfeirio at Ganllawiau Drafft Llywodraeth Cymru (Chwefror 2019)

Cyflwyniad
Diben y polisi hwn yw darparu'r holl randdeiliaid (disgyblion, staff, rhieni/gofalwyr, llywodraethwyr a sefydliadau allanol) yn Ysgol Gymraeg Y fenni â gwybodaeth am ein darpariaeth Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb (ACRh).

Mae Arolwg Iechyd a Lles Myfyrwyr Rhwydwaith Ymchwil Iechyd Ysgolion yr Awdurdod Lleol (2017/18) yn awgrymu nad yw'r defnydd o ddulliau atal cenhedlu ymhlith myfyrwyr sy'n rhywiol weithgar yn Sir Fynwy'n ddigon da, er ei fod ychydig yn uwch na chyfartaledd Cymru. Mae adroddiad Iechyd Cyhoeddus Cymru 2017 yn dangos cynnydd anghymesur mewn heintiau a drosglwyddir yn rhywiol ymhlith pobl ifanc a chyfraddau beichiogi ar gyfer pobl ifanc o dan 16 oed yn Sir Fynwy sy'n uwch na chyfradd Cymru a'r ail uchaf ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan yn 2016. Mae'r Arolwg hefyd yn rhoi gwybodaeth am farn myfyrwyr ar berthnasoedd yn yr ysgol. Mae myfyrwyr yn adrodd yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol mewn perthynas â gweithredu gan athrawon pan glywant fyfyrwyr yn galw bechgyn/merched enwau sarhaus rhywiol. Roeddent hefyd yn adrodd yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol pan ofynnwyd iddynt a oeddent wedi'u haddysgu am drais mewn perthnasoedd ac o ble i gael cymorth. Mae agwedd ysgol-gyfan at ACRh yn sylfaenol i greu ACRh o ansawdd uchel, mae hyn yn ein helpu i greu amgylchedd ysgol diogel lle mae disgyblion yn tyfu, dysgu a datblygu perthnasoedd iach a chadarnhaol ar gyfer bywyd. Mae meithrin agweddau cadarnhaol tuag at gydraddoldeb rhywiol a chydberthnasau iach a pharchus hefyd yn cefnogi ein hagwedd at Drais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol.

Rydym yn cydnabod bod gan bob disgybl hawliau dan y 54 Erthygl o Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (y CCUHP). Yn benodol, mae'r hawliau isod yn tanategu ac yn llunio ein cwricwlwm ACRh a pholisi'r ysgol:

Erthygl y CCUHP	**Cwricwlwm ACRh cynhwysol...**
Erthygl 2 - Mae gan bob plentyn yr hawliau hyn	Sy'n hyrwyddo cydraddoldeb ac yn herio gwahaniaethu
Erthygl 6 - Yr hawl i fywyd a thyfu fyny i fod yn iach.	Sy'n datblygu'r wybodaeth a'r sgiliau i nodi a datblygu perthnasoedd iach
Erthygl 7 - Yr hawl i enw a chenedligrwydd	Sy'n cydnabod yr hawl i hunaniaeth; rhyw a hunaniaeth rywiol
Erthygl 12 - Yr hawl i ddweud yr hyn a ddylai ddigwydd yn eich barn chi a chael gwrandawiad	Sy'n hyblyg ac yn ymatebol i anghenion dysgwyr
Erthygl 13 - Yr hawl i gael gwybodaeth	Sy'n darparu ac yn cyfeirio disgyblion at wybodaeth, cymorth a chyngor ynghylch camddefnyddio sylweddau sy'n briodol i'w hoedran.
Erthyglau 19 a 34 - Yr hawl i gael eu cadw'n ddiogel a'u hamddiffyn rhag camdriniaeth rywiol	Sy'n ataliol ac yn amddiffynnol ac yn dilyn gweithdrefnau diogelu clir

Mae Ysgol Gymraeg Y Fenni yn cymryd rhan weithredol yng Nghynllun Rhwydwaith Ysgolion Iach Cymru sy'n darparu fframwaith ar gyfer datblygu dull ysgol gyfan o ymdrin â hyn drwy gysylltu polisi, staff, cwricwlwm, ethos ysgol, llais y dysgwr a'r gymuned ehangach.

Nodau a Chanlyniadau Disgwyliedig ACRh

Mae ACRh yn Ysgol Gymraeg Y Fenni yn anelu at addysgu dysgwyr am y ffyrdd y mae cymdeithas, diwylliant, technoleg a bioleg yn dylanwadu ac yn effeithio ar y gallu i ffurfio a chynnal perthnasau cadarnhaol ac iach. Bod perthnasoedd iach yn hanfodol i'n hymdeimlad o berthyn ac yn gallu dylanwadu ar ein hiechyd corfforol, meddyliol ac emosiynol. Drwy ein cwricwlwm ACrh cynhwysol, rydym yn anelu at ddatblygu gwerthoedd, sgiliau ac agweddau er mwyn galluogi dysgwyr i sefydlu perthynas barchus a boddhaus drwy gydol eu bywydau. I alluogi ein dysgwyr i wneud penderfyniadau cyfrifol a gwybodus yn awr ac wrth iddyn nhw dyfu o blentyndod trwy lencyndod ac i oedolaeth.

Rheoli'r Rhaglen ACRh

Y Pennaeth yw'r arweinydd strategol ar gyfer ACRh a'r Dirprwy sy'n gyfrifol am nodi unrhyw anghenion hyfforddi staff, adnoddau, gwrando ar weithgareddau dysgwyr a sicrhau eu bod yn cael y diweddaraf am ddatblygiadau yn y maes pwnc drwy fynychu hyfforddiant priodol. Bydd y Dirprwy yn archwilio ACRh bob dwy flynedd gan ddefnyddio'r offeryn archwilio yn **Atodiad 1**.

Y Corff Llywodraethu sy'n gyfrifol am sicrhau bod y polisi ACRh yn gyfredol, yn cael ei fonitro, yr ymgynghorir arno, ei weithredu'n effeithiol a'i fod yn cael ei ledaenu'n eang drwy gymuned yr ysgol gyfan.

Cwricwlwm ACRh

Mae cwricwlwm ACRh yn ein hysgol yn seiliedig ar fersiwn mwyaf diweddar Canllawiau Drafft Llywodraeth Cymru <https://gov.wales/draft-guidance-relationships-and-sexuality-education> "Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb mewn Ysgolion (Chwefror 2019)" a dogfen UNESCO <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000260770> sef y "Canllawiau Technegol Rhyngwladol ar Addysg Rhywioldeb: Dull ar Sail Tystiolaeth (2018)". Addysgir ACRh gan athrawon dosbarth mewn gwersi gochelgar ac ar draws y cwricwlwm a bydd technegau addysgu yn amrywio yn ôl anghenion y dysgwyr. Lle bo'n briodol, caiff y rhaglen ei gwella gan bartneriaid allanol. Caiff y gwaith o gyflawni gan bartneriaid allanol ei gynllunio yn y cwricwlwm ACRh a chaiff gwerthoedd ACRh a pholisi'r ysgol eu rhannu gyda phob ymwelydd.

Gellir gweld trosolwg o'n cwricwlwm yn **ein cynllunio hir dymor**. Rydym yn defnyddio'r themâu o Ganllawiau Technegol Rhyngwladol ar Addysg Rhywioldeb UNESCO fel cyfeiriad.

Addysgu Materion Sensitif
Bydd rhai agweddau ar y rhaglen ACRh yn sensitif i ddisgyblion ac oedolion a byddwn yn ceisio lleihau unrhyw bryderon drwy ein rhaglen sydd wedi'i chynllunio'n dda; gyda mynediad at wybodaeth ffeithiol gytbwys. Bydd pob dosbarth yn sefydlu rheolau sylfaenol clir i greu cydbwysedd rhwng y disgyblion yn teimlo eu bod yn cael eu parchu ac yn ddiogel, ac yn diogelu'u preifatrwydd unigol.

Ni fydd credoau personol ac agweddau athrawon yn dylanwadu ar addysgu ACRh a bydd disgyblion ac athrawon yn osgoi rhannu gwybodaeth bersonol. Bydd technegau ymbellhau hefyd yn cael eu defnyddio er mwyn helpu disgyblion i drafod materion sensitif a datblygu eu sgiliau gwneud penderfyniadau mewn amgylchedd 'diogel'. Weithiau, gall plentyn unigol ofyn cwestiwn diamwys neu amhriodol. Nid oes rhaid ateb y cwestiynau hyn a gellir rhoi sylw iddynt yn nes ymlaen.

Mae'r ysgol yn cynnwys blwch cwestiynau o fewn pob gwers ACRh i'r disgyblion ofyn cwestiwn yn ddienw. Bydd unrhyw wybodaeth y mae'r athro'n ei deimlo sy'n cefnogi'r dosbarth yn cael ei holrhain mewn gweithgaredd diweddarach.

Diogelu a Chyfrinachedd
Dylai ein cwricwlwm ACRh gefnogi dysgwyr i allu adeiladu eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o sut i adnabod gwahaniaethu, perthnasoedd camdriniol a thrais a datblygu dealltwriaeth o faterion yn ymwneud â chydsynio. O ganlyniad, gall dysgwyr ddatgelu gwybodaeth i staff ysgol nad yw'n gallu aros yn gyfrinachol. Pan fydd hyn yn digwydd bydd staff yr ysgol yn dilyn y canllawiau isod:

- Atgoffa'r dysgwyr na allan nhw gynnig cyfrinachedd diamod;
- Rhoi gwybod i ddysgwyr yn gyntaf os yw staff yn mynd i dorri cyfrinachedd;
- Lle bo'n briodol, anogwch y dysgwyr i siarad am unrhyw bryderon sydd ganddynt gyda'u rhieni/gofalwyr;
- Sicrhau bod y dysgwr wedi cael ei gefnogi'n ddigonol gan aelod priodol o staff a'i fod yn cael ei hysbysu am atal cenhedlu, gan gynnwys gwybodaeth fanwl am ble y gall pobl ifanc gael gafael ar wasanaethau iechyd rhywiol. **(plant oed ysgol uwchradd yn unig);**
- Dylech bob amser ddilyn polisi Diogelu'r Ysgol os oes pryderon ynghylch amddiffyn plant.

Os bydd disgybl oed cynradd yn datgelu ei fod yn rhywiol weithredol neu'n ystyried gweithgarwch rhywiol, yna mae hyn yn fater amddiffyn plant a dilynir Gweithdrefnau'r ysgol o ran Diogelu.

Gweithio gyda rhieni/gofalwyr a'r gymuned ehangach
Yn Ysgol Gymraeg Y Fenni rydym yn cydnabod bod rhieni/gofalwyr yn hanfodol i lwyddiant ein cwricwlwm ACRh. Byddwn yn gweithio gyda rhieni/gofalwyr i feithrin

cydberthnasau cadarnhaol a chefnogol mewn perthynas ag addysgu Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb. I hyrwyddo hyn byddwn yn:

- Rhoi gwybod i rieni/gofalwyr am gynnwys polisi'r ACRh, cynllunio'r cwricwlwm ac adnoddau
- Ymgynghori â rhieni/gofalwyr am gynnwys y polisi a'u cynnwys yn y broses adolygu
- Trafod unrhyw faterion a allai fod gan rieni mewn perthynas â'r polisi hwn neu â chyflwyno ACRh

Mae gan rieni/gofalwyr yr hawl i dynnu eu plant allan o'r cyfan neu ran o'r rhaglen ACRh, ac eithrio'r hyn sydd wedi'i gynnwys yn y cwricwlwm cenedlaethol. Rydym ni yma yn Ysgol Gymraeg Y Fenni bob amser yn dymuno trafod unrhyw ofidiau neu bryderon a allai fod gan rieni/gofalwyr a byddwn yn eu hannog i siarad â'u hathro/hathrawes dosbarth yn y lle cyntaf neu Aelod o'r Uwch Dîm Arwain. Rhaid i bob cais i dynnu plant yn ôl o wersi ACRh gael ei wneud yn ysgrifenedig i Gadeirydd y Llywodraethwyr yn yr ysgol.

Cyfeirio at Wasanaethau

Gall dysgwyr gael gafael ar ystod o wybodaeth a chyngor drwy'r canlynol:

- Rhannu gwasanaethau perthnasol drwy'r rhaglen ACRh.
- ELSA
- Rhaglenni Ymyrraeth
- Nyrs yr Ysgol
- CAHMS

Gwrando ar Ddysgwyr

Mae'r cwricwlwm ACRh yn Ysgol Gymraeg Y Fenni yn hyblyg ac yn ymatebol i'r materion a'r cwestiynau a all godi yn ystod gwersi. Bydd staff yr ysgol yn ymateb mewn ffordd barchus ac sy'n briodol i oedran y dysgwyr. Bydd cyfle hefyd i'r disgyblion gymryd rhan mewn ymchwil a oruchwylir gan yr athro/athrawes a arweinir gan y dysgwr. Ceisir barn dysgwyr ynglŷn â'r cwricwlwm ACRh drwy arolygon disgyblion blynyddol ym mlynyddoedd 2-6 a theithiau dysgu dan arweiniad disgyblion.

Datganiad Cydraddoldeb

Mae'r ysgol/lleoliad hwn yn cydnabod bod gan bobl anghenion, gofynion a nodau gwahanol, a byddwn yn gweithio'n weithredol yn erbyn pob math o wahaniaethu trwy hyrwyddo cysylltiadau da a pharch at ein gilydd yn ein cymuned a rhwng disgyblion, rhieni, staff, llywodraethwyr/aelodau'r pwyllgor rheoli a phartneriaid.

Byddwn hefyd yn gweithio i greu mynediad cyfartal i gefnogaeth, ar gyfer pawb, waeth beth fo'u tarddiad ethnig, rhyw, oedran, statws priodasol, cyfeiriadedd rhywiol, anabledd, ailbennu rhywedd, credoau crefyddol neu ddiffyg cred, defnydd o'r Gymraeg, Iaith Arwyddion Prydain neu unrhyw iaith arall, cenedligrwydd, cyfrifoldeb am unrhyw ddibynyddion neu unrhyw reswm arall na ellir ei gyfiawnhau.

Monitro a Gwerthuso

Bydd y cwricwlwm ACRh yn cael ei fonitro a'i werthuso yn flynyddol gan ddefnyddio'r offeryn archwilio yn **Atodiad 1** er mwyn sicrhau ei fod yn parhau'n berthnasol ac yn gyfredol.

Atodiad 1: Agwedd Ysgol Gyfan at ACRh: Dull Archwilio

Mae'r rhestr wirio hon yn bennaf at ddefnydd yr aelod dynodedig o ' r uwch dîm arwain sydd â chyfrifoldeb cyffredinol am reoli darpariaeth ACRh holistaidd.

Meini Prawf Llwyddiant	*Yn gwbl weithredol*	*Yn rhannol ar waith*	*Nid yw mewn lle*
Cyfathrebu ac Arweinyddiaeth			
Mae gan aelod o'r uwch dîm arwain gyfrifoldeb cyffredinol dros ACRh.			
Mae yna aelod o staff sy'n cydlynu'r gwaith o gyflwyno ACRh.			
Mae llywodraethwr a enwir ar gyfer ACRh.			
Mae gan yr ysgol bolisi ACRh cyfoes sydd wedi'i ddatblygu gan staff mewn ymgynghoriad â dysgwyr a rhieni-lywodraethwyr a chytunwyd arno gan y corff llywodraethu			
Mae'r polisi Addysg Rhyw wedi'i ddosbarthu i bob aelod o gymuned yr ysgol, gan gynnwys rhieni/gofalwyr ac ymwelwyr sy'n ymwneud â chyflwyno ACRh.			
Mae'r holl staff sy'n ymwneud â chyflwyno'r rhaglen ACRh yn cael hyfforddiant a chymorth priodol.			
Mae'r ysgol yn dangos hyblygrwydd yn y rhaglen ACRh i ymateb i anghenion a nodir yn lleol ac yn genedlaethol.			
Dilynir trefniadau ar gyfer rheoli ceisiadau gan rieni i dynnu eu plentyn o addysg rhyw.			
Cwricwlwm			
Mae trosafbwyntiau'r cwricwlwm ACRh wedi'u datblygu'n glir gan nodi camau cynnydd.			
Caiff adnoddau eu dethol yn ofalus i'w haddasrwydd ac fe'u hadolygir am eu heffeithiolrwydd.			
Defnyddir ystod o strategaethau addysgu a dysgu sy'n annog cyfranogiad gyda chyfleoedd i ddysgwyr ddatblygu gwerthoedd, medrau ac agweddau cadarnhaol yn ymwneud ag ACRh.			
Mae asesu cyflawniad dysgwyr mewn ACRh wedi'i gynllunio yn y rhaglen.			

Ethos ac Amgylchedd			
Caiff safbwyntiau disgyblion eu hystyried o ran yr hyn a addysgir a sut y caiff ACRh ei darparu.			
Mae dysgwyr yn teimlo'n ddiogel mewn gwersi ACRh.			
Mae profiad amrywiol disgyblion, fel grwpiau sy'n agored i niwed a'r rhai ag anghenion dysgu ychwanegol yn cael eu cydnabod a'u hanghenion ACRh yn cael eu diwallu.			
Caiff ACRh ei haddysgu gan staff hyfforddedig, gwybodus a hyderus.			
Mae gwybodaeth, cymorth a chyngor lleol priodol ar gael i ddisgyblion oed ysgol uwchradd.			
Teulu a'r Gymuned			
Rhieni/gofalwyr yn derbyn gwybodaeth am addysg eu plentyn o ran ACRh.			
Mae trefniadau ar waith i rieni/gofalwyr weld deunyddiau addysgu ACRh.			
Darperir gwybodaeth i gefnogi rhieni/gofalwyr yn eu rôl fel addysgwyr ACRh yn y cartref.			
Mae cyfraniadau gan asiantaethau allanol i ACRh yn cefnogi ac yn gwella'r rhaglen ACRh ac nid ydynt yn disodli addysgu gan staff ysgolion. Ymwelwyr yn cydymffurfio â pholisi'r ysgol.			
Y Camau Nesaf Cwblhawyd gan: Dyddiad:			

(Addaswyd o Gylchlythyr Llywodraeth Cymru Rhif: 019/2010, Fforwm Addysg Rhyw 'Offeryn Archwilio ACRh Ysgol Gyfan': 2018 a Gwobr Ansawdd Genedlaethol Cynllun Rhwydwaith Ysgolion Iach Cymru)

Welsh Network of Healthy School Schemes

Cynlluniau Ysgolion Iach - Rhwydwaith Cymru

monmouthshire sir fynwy

Ysgol Gymraeg Y Fenni
Relationships and Sexuality Policy

Written in Reference to the Welsh Government Draft Guidance (February 2019)

Introduction
The purpose of this policy is to provide all stakeholders (pupils, staff, parents / carers, governors and external organisations) at Ysgol Gymraeg Y Fenni information about our Relationships and Sexuality Education (RSE) provision.

The Local Authority (LA) School Health Research Network (SHRN) Student Health and Wellbeing Survey (2017/18) suggests that contraceptive use amongst sexually active Monmouthshire students, although slightly higher than the Welsh average, is not good enough. A Public Health Wales report (2017) evidenced a disproportionate rise in STIs amongst young people and conception rates for under 16 year olds in Monmouthshire was higher than the Welsh rate and second highest in Aneurin Bevan University Health Board (ABUHB) in 2016. The SHRN LA report also provides information on students' views on relationships in school. Students report below the national average in relation to teachers 'taking action' when they hear students calling boys / girls sexually offensive names. They also reported below the national average when asked if they have been taught about violence in relationships and where to seek help. A whole school approach to RSE is fundamental to creating high quality RSE, this helps us to create a safe school environment where pupils grow, learn and develop positive healthy relationships for life. Fostering positive attitudes towards gender equality and healthy, respectful relationships also supports our approach to violence against women, domestic abuse and sexual violence (VAWDASV).

We recognise that all learners have rights under the 54 Articles of the United Nations Convention of the Rights of the Child (UNCRC). In particular the rights below underpin and shape our RSE curriculum and school policy:

UNCRC Article	**An inclusive RSE curriculum that…**
Article 2 all children have these rights	promotes equality and challenges discrimination
Article 6 the right to life and to grow up to be healthy	develops the knowledge and skills to identify and develop healthy relationships
Article 7 the right to a name and nationality	recognises the right to an identity; both gender and sexual identity
Article 12 the right to say what you think should happen and be listened to	that is flexible and responsive to the needs of learners
Article 13 the right to have information	provides / signposts to age appropriate sexual health information, support and advice
Articles 19 and 34 the right to be kept safe and protected from sexual abuse	Is both preventative and protective and follows clear safeguarding procedures

Ysgol Gymraeg Y Fenni actively participates in the Welsh Network of Healthy Schools Scheme (WNHSS) which provides a framework for the development of a whole school approach to RSE through effectively linking policy, staff, curriculum, school ethos, learner voice and the wider community.

Aims and expected outcomes of RSE

RSE at Ysgol Gymraeg Y Fenni aims to teach learners about the ways in which society, culture, technology and biology influence and affect the ability to form and maintain positive, healthy relationships. That healthy relationships are fundamental to our sense of belonging and can influence our physical, mental and emotional health. Through our inclusive RSE curriculum learners we aim to develop values, skills and attitudes to enable learners to establish respectful and fulfilling relationships throughout their lives. To enable our learners to make responsible and informed decisions now and as they grow from childhood through adolescence and into adulthood.

Management of the RSE Programme

The Head teacher is the strategic lead for RSE and the Deputy Head is responsible for identifying any training needs of staff, resources, listening to learner activities and keeping up to date with developments in the subject area by attending appropriate training. The Deputy Head will audit RSE every two years using the audit tool in **appendix 1**.

The Governing Body is responsible for ensuring that the RSE policy is up to date, monitored, consulted upon, effectively implemented and is widely disseminated throughout the whole school community.

RSE Curriculum

The RSE curriculum at our school is based on the latest Welsh Government Draft Guidance “Relationships and Sexuality Education in Schools (February 2019)” and the UNESCO “International Technical Guidance on Sexuality Education: An Evidenced Informed Approach (2018)”. RSE is taught by class teachers in both discreet lessons and across the curriculum and teaching techniques will vary according to the needs of learners. Delivery by external partners is planned into the RSE curriculum and the RSE values and school policy are shared with all visitors.

An overview of our curriculum can be found in **our curriculum long-term planning**. We use the themes from the UNESCO International Technical Guidance on Sexuality Education as a reference.

Teaching Sensitive Issues

Some aspects of the RSE programme will be sensitive to pupils and adults and we will endeavour to lessen any concerns through our well planned programme; with

access to balanced factual information. Each class will establish clear ground rules to create a balance between pupils feeling respected and safe, and protecting individual privacy.

The personal beliefs and attitudes of teachers will not influence the teaching of RSE and both pupils and teachers will avoid sharing personal information. Distancing techniques will also be used to help pupils to discuss sensitive issues and develop their decision-making skills in a 'safe' environment. Sometimes an individual child may ask an explicit or inappropriate question. These questions do not have to be answered and can be addressed later.

The school includes a question box within all RSE lessons for pupils to anonymously ask a question. Any information that the teacher feels would support the class will be followed up in a later activity.

Safeguarding and Confidentiality
Our RSE curriculum should support learners to be able to build their knowledge and understanding of how to recognise discrimination, abusive relationships and violence and develop an understanding of issues regarding consent. As a result learners may disclose information to school staff that cannot remain confidential. When this occurs school staff will follow the guidelines below:

- Remind learners that they cannot offer unconditional confidentiality;
- Inform learners first if staff are going to break confidentiality;
- Where appropriate, encourage learners to talk about any worries and concerns they have with parents/carers;
- Ensure that the learner has been supported adequately by an appropriate member of staff and informed about contraception, including precise information about where young people can access sexual health services **(secondary school aged children only);**
- Always follow the school's Safeguarding Policy if there are child protection concerns.

If a primary aged pupil discloses that they are sexually active or contemplating sexual activity then this is a child protection issue and the school's Safeguarding Procedures will be followed.

Working with parents/carers and the wider community
At Ysgol Gymraeg Y Fenni we recognise that parents / carers are crucial in the success of our RSE curriculum. We will work with parents / carers to build positive and supporting relationships in relation to the teaching of RSE. To promote this we will:

- Inform parents / carers about contents of the RSE policy, curriculum planning and resources

- Consult with parents / carers about the content of the policy and involve them in the reviewing process and
- Discuss any issues that parents may have in relation to this policy or the delivery of RSE

Parents / carers have the right to withdraw their children from all or part of the RSE programme, except that which is included in the National Curriculum. We at Ysgol Gymraeg Y Fenni School would always wish to discuss any worries or concerns that parents / carers may have and would encourage them to talk to their class teacher in the first instance or a member of Senior Management. All requests to withdraw children from RSE lessons must be made in writing to the Chair of Governors at the school.

Signposting to Services
Learners can access a range of information and advice through:

- Sharing relevant services via the RSE programme
- ELSA
- Intervention Programmes
- School Nurse
- CAHMS

Listening to Learners
The RSE curriculum at Ysgol Gymraeg Y Fenni is flexible and responsive to the issues and questions that may arise during lessons. School staff will respond in an age appropriate and respectful way. There will also be the opportunity for pupils to take part in learner-led, teacher supervised research. The views of learners regarding the RSE curriculum will be sought through annual pupil surveys in years 2-6 and pupil led learning walks.

Equality Statement
This school/setting recognises that people have different needs, requirements and goals and we will work actively against all forms of discrimination by promoting good relations and mutual respect within our community and between pupils, parents, staff, governors/management committee members and partners.

We will also work to create equal access to support, for everyone, irrespective of ethnic origin, sex, age, marital status, sexual orientation, disability, gender reassignment, religious beliefs or non-belief, use of Welsh, BSL or any other language, nationality, responsibility for any dependents or any other reason which cannot be shown to be justified.

Monitoring and Evaluation
The RSE curriculum will be monitored and evaluated annually using the audit tool in **appendix 1** to ensure that it remains relevant and up to date.

Appendix 1: A Whole School Approach to RSE: Audit Tool

This checklist is primarily for the use of the designated member of the senior leadership team with overall responsibility for managing holistic RSE provision.

Success Criteria	*Fully in place*	*Partly in place*	*Not in place*
Leadership and Communication			
A member of the senior leadership team has overall responsibility for RSE.			
There is a member of staff who coordinates the delivery of RSE.			
There is a named governor for RSE.			
The school has an up-to-date RSE policy which has been developed by staff in consultation with learners and parents governors and has been agreed by the governing body			
The sex education policy has been disseminated to all members of the school community, including parents/carers and visitors involved in the delivery of RSE.			
All staff involved in the delivery of the RSE programme receive appropriate training and support.			
The school shows flexibility in the RSE programme to respond to locally and nationally identified needs.			
Arrangements for managing parental requests to withdraw their child from sex education are followed.			
Curriculum			
RSE curriculum overviews have been developed clearly identifying progression steps.			
Resources are carefully selected for their suitability and are reviewed for their effectiveness.			
A range of teaching and learning strategies are used which encourage participation with opportunities for leaners to develop positive values, skills and attitudes around RSE.			
Assessing learners achievement in RSE is planned into the programme.			

Ethos and Environment			
Learners' views are taken into account regarding what is taught and how RSE is delivered.			
Learners feel safe in RSE lessons.			
The diverse experience of learners, such as vulnerable groups and those with additional learning needs are acknowledged and their RSE needs met.			
RSE is taught by trained, knowledgeable and confident staff.			
Secondary aged learners have access to appropriate local information, support and advice.			
Family and Community			
Parents / carers receive information on their child's learning in RSE			
Arrangements are in place for parents/carers to view RSE teaching materials.			
Information is provided to support parents / carers in their role as educators of RSE in the home.			
Contributions to RSE by external agencies support and enhance the RSE programme and do not replace teaching by school staff. Visitors comply with school policy.			
<u>Next steps</u> Completed by: Date:			

(Adapted from Welsh Government Circular No: 019/2010, Sex Education Forum 'Whole School RSE Audit Tool': 2018 and WNHSS National Quality Award)